

Universitätsbibliothek Wuppertal

Linguarum Vett. Septentrionalium Thesaurus Grammatico-Criticus Et Archæologicus

Hickes, George

Oxoniae, 1705

Caput vigesimum secundum. De poetica veterum Francorum

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1559)

CAPUT VIGESIMUM SECUNDUM.

De Poetica veterum Francorum

I. QUI poëticam Francorum veterum scire velit, carminumque genera, quæ apud illos in usu fuerunt, in Grammaticæ Anglo-Saxonice capite XXIII. quæ scriptimus, ei imprimis legenda sunt. Etenim in isto capite de metro, de rhythmo carminum Anglo-Saxonorum, & de eis etiam, quæ Anglo-Saxonum carminibus accidunt, fuse tractavimus. Quibus omnibus, poëticam Francorum qui discere cupiunt, eamque recte intelligere, tanquam necessariis quibusdam, quæ præcognoscenda sunt, ut diligenter studeant, illis auctor esse velim. Præsertim quæ in capitis istius r. IX, & X. de metro, rhythmo, & pseudo-rhythmo tradidimus, iis animos intendant poëtices Francorum studiosi. Poemata enim veterum Francorum vel rhythmica sunt, vel pseudo-rhythmica. Rhythmica dico, in quibus non tantum quantitas & mensura syllabarum, quæ pedes faciunt, carminaque à prosâ scriptis distinguunt, habetur; sed in quibus etiam est apta pedum constitutio, & proportio, cum numerorum, & temporum harmonia, quæ venustum, & concinnum carmen reddunt, ejusque incessum adeo decorum etiam faciunt, ut carmen esse, vel non prænoscentibus esse carmen, statim ac legitur, ex venusta partium symmetriâ, & concinno ejus motu sentiatur. Ex adverso pseudo-rhythmica sunt, in quibus certus, & definitus syllabarum numerus sine syllabarum quantitate observatur, & in quibus etiam rhythmici defectus ὁμοπλιότης similiter definitibus sonis, quos rimas Angli appellant, quodam modo, suppletur & refarcitur. Prioris generis carmina omnia ea sunt, quæ in Gramm. Anglo-Sax. cap. XXIII. ex Genesios paraphrasi, fragmento Judith, Versibus Boethii ab Alredo rege metricè versis, & libro Bibliothecæ Cottonianæ, cujus nota Caligula, A. VII. I. in quo res à Jesu Christo gestæ in lingua Francica metricè describuntur, ut alia præteream, quæ in isto capite aliunde in doctorum conspectum producuntur. Posterioris autem generis sunt universa, quæ ex bibliothecis nostris Semi-Saxonice, & Dano-Saxonice scripta in ejusdem Grammaticæ capite XXIV proferuntur, quæ poematum Francicorum genium, versuumque, ex quibus constant, structuram, & strophas investigare studentibus, tanquam ea quæ maxime profutura sunt, ut commendarem etiam faciendum mihi putavi.

II. A Philo-Teutone etiam, quæ de dialecto poetica capite XXI. traduntur, diligenter legenda sunt, ut carminum Francicorum, eorum maxime, quæ rhythmicè conduntur, doctrinam & intelligentiam facilius assequatur. Quibus tandem munitus arduum istud poematum rhythmicorum genus, eorumque difficultates, quibus in poëtica dialecto conflictandum erit, cum minori multo operâ superabit, & perrumpet.

III. Unicum autem, quod scio, poema rhythmicum Francicè scriptum extat, nempe aureum istud Bibliothecæ Cottonianæ, in quo quasi in evangelio harmonico, res à Jesu Salvatore gestæ traduntur. Hujus poematis nonnulla Latine à nobis translata dedimus Grammaticæ Anglo-Saxonice, cap. XXIII. Et ne vel instituto nostro, vel antiquissimæ & nobilissimæ Germanorum Genti, è qua maxima ex parte oriundi nostri sunt, deesse videar, alia ex eo Latine etiam versa sine punctis tamen metricis, quibus in continuæ scripturæ poematis versus distingui solent, in hoc capite danda censemus. Eheu, inquam, sine punctis metricis, quibus exemplar tamè Anglo-Saxonis alicujus manu, ut videtur, descriptum, carens, causa est, quòd poeseos ratio, quæ versibus interpunctione metrica divisus maxime se ostendit, in iis quæ subsequuntur, non exhibetur.

Lucæ Cap. I. Fuit autem in diebus Herodis Regis Judææ sacerdos quidam nomine Zacharias, &c.

1. Than uafthar en gîgamalob mann, that uaf fruod gomo, habda ferehtan hugi. pas fan them ludeon Leual Cunnas Iacobal sumeaf guodero thiedo, Zachariaf uaf hie hetan, that uaf so salig man, huand hie simblon gerno gode theonoda, uarahtha æfter is uuilleon. deda is uuf so selu, uaf iru gialbrod idis. ni muofsta im erbiuuarb an iro luguthebi gibithig uuerthan. libdun im far uter laster uuaruhtun lof goda, uuarun so gihoriga heban cuninge, diuridan usan brohtin, ni uuelbun derbeaf uuiht under mancunnie menef gîfrumean, ne facane fundea.

1. In illo tempore quidam senex erat qui fuit vir sapiens, habens mentem religiosam. Erat ex populi Leuitico tribu (i. e. sacerdos) & ex cujusdam Jacobi honesta gente, Zacharias vocatus erat, & beatissimus fuit, ut qui semper deo diligenter seruiens, mandata ejus faciebat. Beata ejus uxor ita etiam faciebat, valde annosa mulier. Dum autem Juvenes essent, non assequi potuerunt heredem, etsi sine labe coluerunt deum, & celorum regi tam obediens fuerunt, & glorificarunt dominum nostrum, nolentes inter homines, quid piculi, vel quicquam quo accusari possent, perpetrare.

C c

2. Uuas

2. Uuaf im tho an forogon hugi, that sea erbi-
uuarb egan ni muofstun. Ac uuarun im barnolos.

3. Than scolba hie gibob gobel thar an Hieru-
safalem, so oft so if g'genzi g'ftuob that ina
zoroh'tlico tibi g'imanobun, so scolba hie at
them uuihe uualbandel zeld helaz biuereban
heban cuningef. gobel Jungerfcepti gern uuas
hie Sutho that hie thuru ferah'tan hugi frem-
mean muofst.

4. Thuo uuarth thiu tib cuman, the thar gi-
talb habdun uuiſa man mid uuorbun, that scolba
thena uuih gobaf Zacharias biſehan. thuo uarth
thar g'ſamnab filo thar ti Hieruſalem lubeo
Liubo uuerodes te them uuihe thar ſea uual-
dand gob ſuithe, thiuſica thiggean ſcolbun her
on if hulbi, that ſea heban cuning lethas alieti.

5. The ludi ſtuobun unbi that helaga huſ,
enbi gieng im thie g'ierodo man an thena uuih
innan. that uuerod oder bed umbi thena alah
utan Hebreo ludi, huan er thie fruodo man gi-
frumit habdi uualbandes uulleon. So hie thuo
thena uuirog drog alb after them alah, enbi
umbi thena altari gieng mid if rokfaton rikeon
theonon frumiba ſerehtlico frohon linas gobes
Jungerfcepti gerno Sutho mid hlutro hugiu, ſo
man herren ſcal g'eorno fulgangan: g'ruo qua-
mun im eg'ſon an them alah, hie g'ſah thar
after thiu enna Engil gobel an them uuihe in-
nan hie ſprak him mid if uuorbon tuo. hiet that
fruob g'umo foroh't ni uuari; hiet that hie him
ni andriebe. thina dadi ſind, quat hie, uualbande
uuertha, enbi thiu uuorb ſo ſelf. thiu theonof-
is im anthanke, that thiu ſulica g'ithaht habes
an if enef craft. ik if engil beon. Gabriel biun
ik hetan thie io for Gode ſtand uanduarb for
them alouualben, neſi that hie me an if arundi
huarob ſenbean uullie.

6. Nu hiet hi mi an theſan ſid faran. Hiet
that ik thi thoh g'icutbi that thi kind g'ibo-
ran fan th'nera albera iſof oban ſcolbi uuerthan
an theſaro uuerolbi, uuorbon ſpahi, that ni
ſcal an if libe g'io lithes abitan uuiues an if uue-
rolbi. ſo habit im uurb g'ſcapu metob g'imar-
cob, enbi maht gobel. hiet that ik thi thoh
ſagdi that it ſcolbi g'ſith uueſan beban Cuning-
gef; hiet that gi it hieldin uuel tugin thuru
treuua. Quad that hie im tyreas ſo filo an
gobes rikea forgebun uuolbi.

6. Hie quat that thie guobo g'umo Jo-
hannel te Naman hebbean ſcolbi. g'ibud that
g'yt hietin ſo that kind, than it quami.
quad that it Criſtes g'ſith an th'ſero uui-
dun uuerolb uuerthan ſcolbe if ſelbef ſunef,
enbi quad, that ſea ſnuomo herob an if gi-
bobscipe bethia quamin.

7. Zacharias thuo g'imalba, enbi uuib ſelba
ſprak brohtines Engil, enbi im thero dadio bi-
gan pundron thero uuorbo. huo mag that gi-
uuerthan ſo, quat hie, after an albre. it if unc
al ti lat ſo te g'iuuinnanne ſo thiu mid th'non
uuorbon ſprikil, huanæ uurt habdun albreſ er
ef no tuentig uuintro an uncro uuerolbi, er
than quami that uuib ti mi. than uuarun uuit
nu at ſamne at ſiounta uuintro g'ibenkeon enbi
g'ibebdeon, ſi thoh ik ſea mitte brubi g'icof.

2. Sed animis contristati erant, quod heredem
adipisci non potuerunt, sed liberorum orbi fuerunt.

3. Quoties vero cunque requireret ordo vicis
suae, quam tempora fulgentia (calendarum nempe
rubricarum) designabant, toties secundum statutum
diuinum ad Sanctuarium Dei, Templum Sacrum
Hierosolymitanum, illi proficiscendum erat, qui
valde studiosus erat, ut cum religiosa mente dei
ministerio fungeretur.

4. Cum vero ventum esset tempus istud in
quo prophetae praedixerant a Zacharia templum
dei videndum esse, tum Hierosolymis in San-
ctuario conuenerunt Iudaeorum ingens multitudo,
ut Domino Deo humillime pro misericordia sua
supplicarent, ut ille Rex caelorum peccata eorum
dimitteret.

5. Populo autem circumstante domum sacram,
templum intrabat reverendus ille vir. Coetus
etiam ille populi Hebraei extra circa templum us-
que expectabat, dum quod praecipuum a deo
erat, senex esset executus. Dum autem thure tem-
plum fumigaret vetulus, aramque circuitet
thuribulum, vas pretiosum gestans, puraque
cum mente religiosus dei domini sui ministeri-
um tam diligenter functus quam quis mortalium
hero suo seruire possit, horror in Basilica eum
inuatit protinus ut vidit angelum dei infra
templum, qui cum voce sua allocutus, sic dixit.
Scilicet, iussit ne paveret, aut ab illo metueret.
Quae locutus es, inquit, pariter, ac quae feci-
sti, officio tuo fungens, deo digna sunt. Mi-
nisterium tuum illi gratum est, propterea quod
spem talem reponis in eius solius virtute. Ego
sum angelus ejus, qui Gabriel sum vocatus,
quique semper adsto coram Deo, in ipsius omni-
potentis conspectu, nisi me interdum mandata ejus
perferentem aliquid mittere placeat.

6. Modo mihi imperavit hoc iter suscipere, in
mandatis dans, ut tibi dicerem quod a vetula
tua conjuge pariendus tibi filius esset, & in hoc
mundo educandus, & ut verbis nuntiarem illum,
dum viveret, neque scieram gustaturum, neque
vinum in mundo hoc bibiturum. Et enim sic im-
mutabile decretum, inquit, sic creator omnium, sic
potentia dei statuerunt. Iussit etiam ut tibi enuntia-
rem illum fore Caeli regis Comitem, quod, etiam
iussit, ut vera fide valentes crederetis, aiens, se illi
in regno dei tantam dominationem daturum.

6. Dixit etiam inquit quod bonus ille vir Jo-
hannem nomen haberet & ambobus vestri man-
dat puerum istum, quam primum natus fuerit,
sic vocare. Praeterea dixit, quod Messiae, suiip-
sius filii per latum hunc terrarum orbem socius
foret, & quod eorum ambo ad ejus mandata exe-
quenda, huc brevi venirent.

7. Tum Zacharias locutus est, & domini
Angelo ipsi respondit. Quomodo hoc possibile,
ait, postquam in senectate processimus. Id qui-
dem obtinere, quod tu verbis tuis sic locutus es,
nobis ambobus plane per annos non jam licet,
siquidem xx annos nos ambo pares habuerimus,
ante quam a me ducta erat illa mulier. Et
ex eo tempore quo mihi eam elegi sponsam per
Septuaginta integros annos mensa & thoro con-
viximus.

8. So uuit an uncro iuguthi zigernean ni mahtun, that uuit erbiuuardigan muofstn fuoban an uncon flettea: nu uuit sus gefruobat find; habit unc eldi binoman ellean dabi; that uuit find an unero fiuni ziflekitt, endi an unkon fidon lat flesk if unc afallan, fel unfconi, if unca lub zelthan, lik zidruft. not find unca anbbari, obar-licron muob endi megin-craft, fo uuit iu fo managan bag uuarun an thefaro uuerolbi: fo mi thef uundur thunkit, hu it fo zuuerthan mugt, fo thu mid thinnon uuorbon fprakis.

9. Thuo uuarth that heban Cuningaf bodon harm an if muobe, that hie if zuuerkes fo uundran icolba, endi that ni uuelba zihugzean, that ina mahti god, fo ala lungan fo hie fan erift uual felbo, zuuerkean ef hie fo uuelbi.

10. Scerida him thuo te uuitie that hie ni mahta eniz uuorb zifprekean zimablean mid if muthu, er than thi magu uuiridit fan thinero albero idif erl afuodit, kind iung ziboran Cunneaf zuobef uuanom te thefaro uuerolbi.

8. *Quamobrem cum in nostra iuuentute promereri non potuerimus nos duo ut filium in thalamo nostro procrearemus, jam nunc cum in etate tam proveci ambo sumus; cum nobis (liberis operam dandi) virtutem adeo abstulit senectus, ut nobis genae depressae, & complanatae sint; cum in lateribus utriusque nostri [succulenta, quae pridem extabat] serotina caro lapsa sit; cutisque facta deformis; cum vox utriusque nostri langueat; & corpora labascant; cum nostri neutri, qui in hoc mundo tam diu sumus versati, neque fecunditas neque appetitus, virtusve ad suscipiendos liberos utilis, ullus est, de hoc, quod voce tua dixisti, non possum quin mirer, quo modo nempe fieri potest.*

9. *Tum Coelestis Regis legatus animo contristatus de hoc erat, quod Zacharias de illo ejus negotio dubitans adeo miraretur, & quod cum animo suo reputare nollet deum, qui idem erat, qui ab initio semper fuit, id, si vellet, posse facere.*

10. *Quamobrem hoc in eum [incredulitatis] supplicium inflixit: nempe, quod non prius verbum aliquod polleret dicere, & cum ore suo sermocinari, quam a vetula ejus uxore decreto pareretur ille puerulus, & infantulus ille nobilis prosapia, hunc in mundum nasceretur.*

Angelus Gabriel missus ad B. Virginem Mariam Iosepho desponsatam.

1. Thuo ni uuas lang after thiu ne it allso zifletid uuarth, fo hie mancunnea managa huila god almahti forgeban habba, that hie if himilisk barn herod ti uuorolbi if felbes suno fenbean uuolba, te thiu that hie hier alofbi alliuo stamna uuerob fon uuitie.

2. Uuarth if uuis-bodo an Galilea land Gabriel cuman, engil thes aluualban, thar hie ena idif uuisa munelica magat, Maria uuas fou hetan.

3. Uual iro thiorna zithigan, sia en thegan habba Ioseph zimableid zuobef cunneaf man thia dauibel dohtor, that uual diurlic uuis idif anbethi.

4. Thar sia the engil Godel a Nazareth burg bi namen selbo gruotta zegin uuarbi, endi sia fan Gode quebba. Hel uuis thu Maria. quat hie, thu bist thinnon herron lief uualbandi uuirthig, huand thu zuuut habil idif enstio ful. thu scealt furi allon uuefan uuison zuuuihid. ni habi uekean hugt ni forohit thu thinnon ferabe. ni quam ik thi te enigon frefon derob. Ne dragu ik eni dragu thing. thu scealt ufes drihtnes uuefan modor mid mannon, endi scalt thena magu fuobean, thef hohem himil cuninges suno, thie scal Heland te naman egan mid eldion, endi ni cumid thef uuisden rikies zuuuaob, thef hi zuuualban scal mari thiodan.

5. Thuo sprak im thiu magat angegin uuis thena Engil, Godel idiseo scomoft, ellero uuiso uulitigost. hu mag that zuuuerthan fo, quat fu, that ik magu fuodie, ne ik gio mannes ni uuarth uuis an minero uuerolb.

6. Thuo habba est hisuorð garo engil thef aluualben thero idesi tezegnes. An thi scal helag gast fan hebanuuange cuman thuru craft Gedes. tha nan scal thi kind oban uuerthan an

1. *Ab hoc non diu erat, antequam Deo omnipotenti placuit, prorsus ut humano generi saepe fidem dederat, Coelestem infantem sui ipsius filium in hunc mundum mittere, ut hic omnem, qui sermonis usum habet, cœtum [omnem humanam gentem] à supplicio redimeret.*

2. *Venit igitur scientissimus ejus nuntius, omnipotentis angelus Gabriel in regionem Galileam. ubi feminam, quae Maria dicta erat, monialem [i. e. puram] Virginem visit.*

3. *Erat ea virgo adulta, quam nobilis quidam Iosephus nobilis generis vir desponsauerat, ut quae Davidis filia esset, mulier illustris, & femina devota.*

4. *Hanc in urbe, quae vocatur Nazareth, ex aduerso stans ipse Dei Angelus salutabat, & ad eam, deo auctore, sic dixit, inquiens, Ave Maria, tu es domino tuo dilecta, domino dominantium digna, quoniam sapiens es. Tu, o virgo gratiae plena! prae omnibus mulieribus benedicta eris. Ne sis jam infirmo animo, neque de vita tua paveas; non enim tibi adventus meus alicui nocumento erit, neque fero ego nuntium ullum maestum. Tu enim domini nostri inter homines mater eris. Tu paries puerum illum excelsum Caelorum Regis filium, qui Iesus ab hominibus vocabitur, & imperii ejus amplissimi, cujus illustris dominus erit, non venturus est finis.*

5. *Tum Angelo Dei respondit virginum formosissima, omnium mulierum maxime speciosa, dicens, quomodo potest fieri, ut ego puerum pariam, quae nondum virum cognovi?*

6. *Tum responsum paratum habens omnipotentis angelus, ad virginem replicuit. Spiritus sanctus ab aethereis campis in te per potentiam divinam superveniet, cujus ope infans tibi natus*

thefaro uuerolbi. uualbandef craft thi fan them hohofon heban cuninge scabonan mid Scimon, ni uuarth fconera giburb ni fo mari mid mannon, huand fu cumit thuru maht Gobel an thefan uuibun uuerolb.

7. Thuo uuarth thof uuibef hugi after them arundie all gihuorban an Gobel uulleon. than ik hier garu standu, quat fu, te fulicon ambatscipie fo he mi egan uuli thiuuaa biun ik thied-Gobel, nu ik thof thingef getruon. uuerthe mi after thinon uordon, allfo if uulleofi herren minel. Nif mi hugi tuiffi ne uuorb ne uufa. fo gifragh ik that that uuib antfieng that Gobel arunde gerno futho mbleohtu hugi, endi mid lobon guobon, endi mid hlutron treuon.

Johannes Baptizat Christum.

1. Bethania barn Ifraheles. quamun thar ti Manag famnoba thar ti Iohanelé cuningo gefithof hudi ti lerun, endi iro gilobon antfiengun. hie dopida fia dago gihuilikel endi im iro dabi luog uurethero uulleon, endi loboda im uuorb Gobel herran finel heban-rikes.

2. Uuirthit, quat hie, garo gumono sohuem fo ti gode thenkit, endi an thena uuli hlutrono gilobean leftean if lera.

3. Thuo ni uuas lang ti thiu that him fan Galilea giuuet Gobel egan barn, diurlic drohtines funu dopi fuokean. Uuas im thuo an if uuaftme uualbandef barn allfo hie mid thero thiedo thritig habbi uuintro an if uuerolbi.

4. Thuo hie an if uulleon, thar Iohannel an Iordana-ftrome allan langan dag hudi managa dopiti diurlico, Reht fo thuo if drohtin gifah holban herron fo uuarth im if hugi bliði.

5. Thel im thie uullo gifuob, endi sprak im thuo mid if uordon to futho guob gumo Iohannel te Criste. Nu cumif thu te minero dopi drohtin fromin thied-gumo best, fo scolda ik te thineru duan, huand thu bist allero Cuningo craftigost.

6. Crist felbo gibod uualband uuarlico that hie ni spraki thero uuorbo than mer. uueft thu that uf gurifit, quat hie, allaro rehto gi huilik ti gifullanne for uuerdel nu on gode uullon. Iohannel ftuob dopita allan dag druht folc mikil uuerob an uuaere, endi oc uualband Crist herren heban Cuning handon finon an allero bethuo them beston, endi im thar te bedu gihneg an kneo.

7. Craftig Crist up giuuet fagar fan them flobe fridu barn Gobel, hof liudeo uuarb. So hie thuo that land of ftuop, fo anthlidun thuo himilef duru, endi quam the helogo gefit fan them aluualban obona te Criste. uual im angelicneffe lungraf fuzlef diurlicaro dufun, endi fat im uppan uffel drohtines ahlla, uonoda im ober them uualbandef barne, after quam thar uuorb fan himile hluð fan them hohon radore endi gruotta thena helend felbon Crist allaro Cuningo beston, quat that hie ina gicorana habbi felbi fan finon rikea;

erit. Domini virtus ab altissimo Cælo hic te cum splendore inumbravit, neque inter homines partus fuit, aut pulchrior, aut illustrior, ut qui per virtutem dei in hunc mundum venturus est.

7. *Tum mentem in ea, quæ in Dei nomine dicta erant, convertens mulier sic dicit: ad exequendum tale munus, & ministerium, quale me exequi vult Deus parata hic sto, quæ Dei patrii ancilla sum. Jam enim quod nuntiasti, credo, fiat. que mihi secundum verbum tuum, atque prorsus ut domino meo placet. Non enim amplius mihi dubitat animus siue de re, siue de modo. Sic tandem, ut rescivi, mulier illa dei nuntium valde amplexa est cum mente clara, bona cum fide, & cum dubitationis pura fiducia.*

1. *Multi istuc in Bethania convenerunt filii Israelis, multi regum comites, multi è populo, ut instituerentur, ad Johannem venerunt, quos fidem suam confessos, quotidie baptizabat, & ab eorum facinoribus purgabat, dominique sui, Cælorum Regis verbum commendabat.*

2. *Paratus enim, inquit, ille est omni homini, qui de deo cogitat, in eumque vult sincere credere, & doctrinam ejus implere.*

3. *Quibus utique dictis, non diu erat, cum ad baptismum petendum è Galilæa profectus est proprius dei filius, gloriosus domini gnatus, qui tum in statura sua adeo profectus erat, ut prorsus popularibus dominantis ille filius triginta annos ætatis habere videretur.*

4. *Tunc vero Johannes illius gratia multum populum per totum diem in flumine Jordano illustrissimus baptizans quàm primum vidit herum suum dominum supremum gavisus est animo.*

5. *Eum enim desiderabat vir bonus Johannes, & voce sua magnopere sic ad Christum locutus est. Honorande domine, hominum præstantissime, tu baptizandus ad me venis, qui à te omnium regum potentissimo baptizari debeo.*

6. *Tum quidem Christus ipse dominus imperabat ei ne his verbis utens amplius loqueretur. Nostin', inquit ille, quod nos jam decet, dei causa, omnem justitiam prompte implere? Johannes ergo in aqua manens ingentem turbam, hominumque Coetum, & eorum omnium optimorum dominum Christum, qui Cælorum rex erat, cum manibus suis baptizabat, & baptizatum genu flectens ibidem adorabat.*

7. *Tum pacificus dei filius, colendusque hominum custos, omnipotens Christus, ut ex flumine venustus ascendit & in ripa pedem posuit, Cæli fores apertæ sunt, & sanctus spiritus ab universitatis rerum domino superne missus in Christum descendit. Similis ille erat juveni pullo nitentis columbæ, & sedens super domini nostri humeros morabatur super eum, qui Cæli terræque gubernator erat. Deim vox canora è Cælis auditur veniens è sublimi æthere, quæ Salvatorem ipsum Jesum, regum omnium præstantissimum salutabat dicens, scilicet, quod is erat, quem è regno suo elegerat,*

Quat

Quot that im thie suno licode best allero zi boranero manno; Quat that hie im uuari alero barno leobost.

8. That muofti Johannes allso it zuod uuell-da zifahan endi zihorean. hie zibeda it fan after thiu mannon mari that fia thar mahtina herron habdun. that if, quat hie, heban-cuninges suno. En alouualban thefes uulleo ik urkunbeo ueefan an thefaro uuerolbi.

9. Huanb it sagda mi uuorb Godes brohtines stemna, thuo hie mi dopian hiet uuerol an uuatere, so huar so ik zifauu uuarlico thena helagna zest fan heban-uuange an thefan mibdilgard enigan man uuaron cuman mib craftu, that, quat, scolbi Crist ueefan diurlic brohtines suno, hie dopian scal an thena helagan zest, endi helean manago manno men-dadi. hie habit tha maht fan Gode that he alatan mah ludeo zihulicon faca, endi fundea. thit if selbo Crist Godes eigan barn gumono besta fridu uuid fiondon.

10. Uuela that iu thef mag frah muod-hu-zi ueefan an thefaro uuerolbi, thef iu the uullo zestuob that zi so libbeandi thena landes uuarb selbon zifahun.

11. Nu muot inuimo fundeono los manag zest faran an Godes uulleon tionon atomib, the mid treuunon uuli uuid if uuni uuirkean, endi anuualband Crist fasto zilobean, that scalt te frume uerthan Gumono so hulicon so that zerno buot.

quod filius ejus erat, quo, prae omnibus qui nati essent, maxime delectatus erat, & quod ei etiam esset filiorum omnium charissimus.

8. Hac oportebat Johannem, sicut deus uoluit, videre, & audire. Dein protinus hominibus, qui omnipotenti domino ibi presenti gaudebant, ea explanauit dicens. Hic est regis Caroli filius, quem, domino dominorum auctore, mundo notum facio.

9. Etenim dei uerbum, domini uox, cum me homines baptizare in aqua iuberet, hoc mihi dixit: nimirum, quandocumque reuera uiderem spiritum sanctum de Caelo cum potentia in aliquem huius terrarum orbis hominem certo descendere, quod eum oporteret esse Christum gloriosum Dei filium, qui baptizabit cum spiritu sancto, & medebitur multorum peccatis. Ille enim potentiam a deo habet concessam omnibus hominibus dimittendi crimina, & peccata. Hic profecto Christus ipse est, proprius dei filius, hominum excellentissimus, qui pacifici animi erga inimicos est.

10. Utinam uobis erga illum amicus hic animus esset, erga illum cuius uoluntas fuit, ut uos ipsum patriae fauorem (seruatorem) uidentes uideretis.

11. Jam multi spiritus, per dei uoluntatem peccatis absoluti, & supplicio liberati possunt discedere, nempe eorum, qui cum amicis fidem seruabant, & in dominum Christum firmiter credere. Ea enim omnibus proderunt, qui studiose ea faciunt.

In carminum rhythmicorum tribus his Speciminibus non tantum uoces in exemplari continuo scriptas dividere, sed orationem rhythmicam, quae etiam absque omni membrorum distinctione scripta est, commatis, colis, & periodis separare uisum est, tum quod orationis contextum distinctionibus notatum commodius possem interpretari; tum etiam ut poeseos stylum asyndetis, appositione nominum, & uerbis participiorum officio fungentibus perturbatum lector magis perspectum haberet.

IV. A rhythmicis jam ad pseudo-rhythmica transeamus, quae certum & definitum numerum sine quantitate syllabarum obseruantes finalium similiter sonantium tinnitu aures delectant, atque eo modo ueri metri rhythmicae absentium uices quasi supplent, defectumque pro uiribus suis compensant. *Otfridus Monachus Weissenburgensis, Rhabani Mauri Abbatis Fuldensis auditor & discipulus*, uolumen quinque librorum in id genus carminibus conscriptum, quibus euangelicam historiam poetice descripsit, ante annum Christi DCCCLXXVI composuit. Uolumen istud euangeliorum pseudo-rhythmicum a *Flacio Illyrico* mendose editum Basileae, Anno MDLXXI. uersione Latina, uariis lectionibus, notisque illustratum, & mendis omnibus purgatum denuo publicandum in se suscepit, in *Francicis, Gothicis, Cimbricis, Anglo-Saxonicis, & Longobardicis* uersatissimus *Jo. Schilterus* Argentoratensis. huius operis specimen ante biennium in publicum emisit, nempe *Otfridi* ad Ludouicum I regem Franciae Orientalis, uoluminis sui euangeliorum dedicationem; quod Lectori *Philo-Teutoni*, quoniam poeseos pseudo-rhythmicae uetustissimum simul, ac aptissimum exemplum est, hic ponendum existimo. Est autem hoc poema adeo artificiose compositum, ut cuiusque tetrastichi prima & ultima litera sit eadem, principiumque ac finis omnium tetrastichorum eundem infra-scriptum titulum in utroque carminis descendente latere exhibeant.

LUDOUVICO ORIENTALIUM REGNORUM REGI SIT SALUS AETERNA.

1. Ludouig ther snello
thes uuisduames follo.
er Ostarrichi rihtit al
so Francono Kuning scaL

Ludouicus alacer,
Sapientia plenus,
Is Orientale regnum (Franciae) regit omne
Ut Francorum Regi decet.

2. Vbar frankono Lant gizalt
so gengit ellu sin giuualt
thaz rihtit, so ih thir zellu,
thiu sin giuualt ellV.

Super Francorum regionem inclutam
Progreditur omnis ejus potestas.
Hoc regit, quod ego tibi recenseo,
Omnis sua potestas.

D d

3. Themo

- 3 Themo si jamer heili
joh falida gimeini
druhtin ^a hohemo thaz guat
joh ^b freuemo ^c emmizen thaz mua^T
- 4 ^d Hohemo gimuato
jo allo ziti guato,
er allo stunta freuee sib.
thes thigge io ^e mannogili^H.
- 5 Oba ih thaz iruellu
f theih finaz lob zellu
zi thiu due stunta mino
theih scribe dati finO.
- 6 Vbar mino mahti
fo ist al thaz gidrahti.
hoh sint fo ih thir zellu
thiu sinu thinkan ell^V.
- 7 Vuanta er ist edil Franko
vuisero githanko.
vuisera redinu
thaz duit er al mit ebin^V.
- 8 In fines felbes brufi
ist herza filu festi.
Managfalto guati.
bi thiu is finen er gimuat^I.
- 9 Cleinero githanko
fo ist ther selbo Franco.
fo ist ther selbo edelinc,
ther heizeit aur Ludouui^C.
- 10 Offto in noti er uuas inuuar
thaz bivuankota er far.
mit Gotes scirmu scioro
joh harto filu ziorO.
- 11 Oba iz uuard uuanne
in not zi fehtanne.
fo uuas er io thero redino
mit Gotes krefftin oborO.
- 12 Riat Gott imo offto in notin
in suaren arabeitin.
gigiang er in zala ^b uuergin thar
druhtin halff imo fa^R
- 13 In notlichen uuerken,
thes scal er Gotte thanckon.
thaz thancke ouh sin gidigini
joh ^k unfus mah uuid^I,
- Huic sit semper salus
Atque Felicitas publica.
Dominus accumulēt ipsi Bonum
Atque exhilarēt ipsi jugiter animum*
- Accumulēt ipsi gratiam
Atque omnia tempora bona (felicia)
Is omnibus bonis gaudeat.
Hoc uoveat unusquisque.*
- Etsi ego hoc proponerem,
ut ipsius laudes recenserem,
(&) ad hoc collocarem horas meas
ut scriberem facta ejus.*
- Supra meas vires
utique esset omne hoc intentum,
Grandia sunt quæ ego tibi narro
Ejus facta omnia.*
- Namque ipse est nobilis Francus
Sapientum cogitationum.
Sapientum sermonum
Idque facit is omne cum æquanimitate.*
- In suo ipsius pectore
est cor multum strenuum,
multiplex benignitas:
ideoque est suis gratosus.*
- Subtilium cogitationum
Sic est ille ipse Francus.
Sic est ille ipse nobilis,
Qui appellatur rursus Ludovicus.*
- Sæpe in necessitatibus is fuit reuera,
Eas superavit illico,
Per DEI protectionem certè, (commodè)
Et maximo cum decore.*
- Etsi fiebat aliquando
In angustiis ut dimicaretur,
Tamen erat is ea in causa
per DEI potentiam superior.*
- Consuluit ipsi DEUS sæpe in necessitatibus
In gravibus laboribus.
i (Si) Versabatur is in periculis fortè,
DOMINUS juvabat ipsum illico.*
- In angustiis rebus.
Propterea debet DEO gratias agere.
De hoc etiam gratias agat ejus comitatus,
Atque nostri fratres consecrati.*

^a Per poeticam crasim, pro hobe imo. ^b Pro freue imo. ^c Pro emmixigen. ^d Pro hobe imo.
^e Pro manno gibuilib. ^f Pro the ih. ^g Strophen sic potius vertendam censeo:

*Sæpe quidem in necessitatibus fuit,
quas magnopere superavit,
per Dei illustrem protectionem,
& audaciam maxime decoram, (laudandam.)*

^b Rectius legendum esse uuergin censet Schilterus. ⁱ Reddo hos duos versus paulò aliter:
*Superavit pericula
in quibus dominus ipsum valde juvabat.*

^k Rectius videtur legendum unfere, vel unse mabe.

14 Er uns ginadon sine uualt,
thaz fulichan Kunic uns *ghidalt
then spar er nu zi libe,
uns allen io zi liabE.

*Qui (DEUS) nobis gratiosè seruet ipsius potentiam,
ut talem Regem nobis saluum seruet.
Hunc conseruet in vita
nobis omnibus ad favorem.*

15 Nu niazen uuir dio guati
joh fridosamo ziti.
fines felbes uuerkon.
thes scullun vvir Gotte tanckoN.

*Nunc fruimur his bonis
& pacatis temporibus.
Ejus ipsius factis (operibus)
de hoc debemus DEO gratias agere.*

16 Thas mannlich nu gerno
ginada fina fergo
von Gott er muazi haben munt,
jo uuefan lange gifunT.

*Quo quilibet nunc lubenter
gratiam ejus ambiat.
A DEO is obtineat protectionem
Et sit diu incolumis.*

17 Allo citi guato
fo leb er io gimuato.
joh bimide io zala
thero fianto falA.

*Omnibus temporibus bonus (felix) semper Augustus
Vivat hic gratiofus
Et evitet pericula
Inimicorum insidias.*

18 Lango Liobo, druhtin min,
laz imo thie daga fin.
fuaz imo fin lib al
fo manꝝ er emo scaL.

*Longam vitam, Domine mi,
Fac ei dies suos.
Edulca ipsi suam vitam omnem
quam varia (ea) debeat (esse)*

19 In imo irhugg ih thrato
Dauides selber dato.
er selb thulta ouh in noti
jo manago arabeitI.

*In ipso recordor valde
Davidis ipsius factorum.
Ipse quoque toleravit in necessitatibus
& variis laboribus.*

20 Vuant er uuohta man fin,
thaz uuard sid filu scin
thegan fin in uuaru
in manigeru zalV.

*Namque volebat vir esse, (virum se praestitit,)
hoc fiebat mox in magnum exemplum
Militi suo revera
in magnis periculis.*

21 Manag leid er tulta
umm thaz to Got gihanta
ubaruuuant er sid far fram
fo Gottes thegane gizaM.

*Multiplicem mareorem toleravit
eò quod DEUS permiserat,
Superavit tamen postea admodum longè,
sicut DEI ministrum decebat.*

22 Riat imo io gimuato
selbo druhtin guato.
thaz sagen ih thir in ala uuar
selbo maht iz lesan thaR.

*Consuluit ipsi benignè
ipse Dominus bonus.
Hoc dico tibi revera
Ipse poteris id legere ibi.*

23 Eigun uuir thia gnati
gilicha thegan rihti.
in theses selben muate
zi managemo guatE.

*Habemus (&) nos hanc gratiam,
Similem Heroem rectum,
In illius animositate
ad varii generis bonum.*

24 Giuuiſſo thaz ni hiluh thich,
thultate er fommolih,
arabeito ginuag
mit tulti iam er ouh firduaG.

*Certè non celabo te,
toleravit ille similiter
Laborum satis,
cum patientia semper quoque pertulit.*

25 Ni liaz er imo thuruh thaz
in themo muate then haz,
er mit thulti, fo er bigan
al thie fiantha uberuaN.

*Nec sinebat sibi propterea
in mente odium,
Ipse tolerantia, quoties aggressus,
omnes hostes vincebat.*

26 Oba es iaman bigan
thaz er uuidar imo uuan

*Esse quis ausus
ut contra Ipsum sentiret,*

* Mendose scriptum certè pro *ghalts* quod observavit in specimine suo *Schilterus*.

- Scirmta imo io gilicho
druhtin loblichO.
- 27 Riat im io in notin,
suarin arabeitin.
gilitha imo ellu sinu jar
thiu nan thuhtun filu suaR.
- 28 Vnz * er 'nan gilereta
fin rih imo gibreita.
† bithiu mag er so analitun
thera Davides sclahoV.
- 29 Mit so sammeliche
so quam er ouch zi riche.
uuas Gottes druter filu fram
so uuard ouh therer so gizaM
- 30 Rhitagener scono
thiu Gotes liuti in frono.
so thuit ouh therer ubar jar
so in Gotes zimet, thaz ist uuaR.
- 31 Emmizen ziu guate,
joh heilemo muate
fon jare zi jare.
thaz sagen ih thir zi uuarE.
- 32 Gihialt David turuh not
thaz imo druhtin gibot.
jo gifasta sinu ting,
ouh selb thaz rih al umbi rinG.
- Protexit tamen eum statim
Dominus amicableter (gratiose.)*
- Auxiliatus ipsi in necessitatibus,
Gravibus laboribus.
Traduxit ipsi omnes suos annos
qui ipsi videbantur multum graves.*
- Usque dum ipsum docuerat,
Ejus regnum ipsi ampliaverat.
Propterea potest sic inducere
Davidis praelia.*
- Aequali ratione
Pervenit quoque ad Regnum.
Erat DEI fidelis maxime (David)
sic erat etiam hic ipse prout decebat.*
- Gubernabat Ille pulchre
DEI populum in publico.
Sic facit & hic per annos,
Prout in DEO decet, hoc verum est.*
- Affiduus ad salutem
Et salutari animo,
De anno in annum,
Hoc dico tibi vere.*
- Observabat David cum cura
quod Dominus ipsi mandabat.
Atque stabiliebat sua iudicia,
ac ipsum regnum undiquaque.*

Hujusmodi quoque poemata duo; unum nempe ad *Solomonem* Episcopum Constantiensem, & alterum at *Hartmuatum* atque *Werinberthum* monachos *S. Galli*, ab *Otfrido* in tetraſtichis composita sunt. Horum hoc editum etiam videre est in *Patri Lambecii* Comment. de Bibliotheca *Cæsaris*. lib. II. cap. 5. Ubi ultima duo tetraſticha in Editione *Illyrici*, quæ eodem artificio, quo præcedentia composita esse falso credidit, valde corrupta, beneficio ms. Codicis *Cæsarei* reformata edidit *Lambecius* in his verbis, quæ *Latina* fecimus.

** Xrist halte Hartmuatan,
Io Werinbrihtan guatan,
Mit †† in fi ouh mir gimeini,
Thiu Euviniga heili.

*Christus conservet Hartmuatum,
Et Werinberthum bonum,
Cum illis mihi etiam sit communis
Aeterna salus.*

Io allen io zigamene,
Themo heilagen gifamene,
Thie dages ioh nahtes thuruh Not,
Thar Sancte Gallon thionont.

*Et omni quoque conventus,
Sacra illi congregationi,
Quæ die nocteque in necessitate (paupertate)
Sancto Gallo serviunt.*

Digna sunt etiam quæ hæc sequantur, tetraſticha, quibus *Otfridus* orationem dominicam pseudo-rhythmicè tranſtulit.

Pater noster, &c.
Fater unfer guato,
Bist druhtin thu gimuato,
In himilo io hoher,
Uuih si namo thiner.

Adveniat regnum tuum, &c.
Biqueme uns thinas richi,
That hoha himilrichi,
Thara uuir zua io gingen,
Ioh emmizigen thingen.

* Pro *er inan*. † Legendum forsan in hoc loco paullò aliter quam in impressis antea:

*Bithiu mag er sona liton
Thera Davides sclabon.
Propterea potest citò transire (transcendere)
Davidis victorias.*

** X in hac voce non est *Latinum X*, sed *x Græcorum*, quod usurpatur pro *Cb*. †† Pro *im*.
Fiat

Fiat voluntas tua, &c.
 Si uullo thin hiar nidare,
 So fer ist ufan himile,
 In erdu, hilf uns hiare,
 So thu engilon duist nu thare.

Panem nostrum, &c.
 Thia dagalichun zuhti,
 Gib hiut uns mit ginuhti,
 Ioh follon ouh the ist mera,
 Thines selbes lera.

Dimitte nobis, &c.
 Sculd bilaz uns allen,
 So uuir ouh duan uuollen,

Sunta thia uuir thenken,
 Ioh emmizigen uuirken.

Ne nos inducas, &c.
 Ni firaze uns thin uuara,
 In thes uuidar uuerten fara,
 Thaz uuir ni missigangen,
 Thara ana ni gifallen.

Sed libera nos, &c.
 Lofi unsih io thanana,
 Thaz uuir sin thine thegana,
 Ioh mit ginadon thinon,
 Then uueuon io bimiden.

Hæc ex *Otfridi* voluminis evangeliorum libri secundi cap. XXI. quibus addamus ex cap. x. lib. iv. sacre coenæ descriptionem in his verbis.

Et accipiens panem, &c.
 Nam er tho selbo thaz brot,
 Boteniz gifegenot,
 Gibot thaz si es azin,
 Allso sie thar fazin.

Ir ezet, quad er, ana uuan,
 Lichamon minan,
 Allen zellu ih iu thaz,
 Thaz eigit ir giuuffaz.

Similiter & calicem, &c.
 Nemet then kelih ouh nu zi iu,
 That drinkan deilet untar iu,
 Thar trinker ir thaz minaz bluat,
 Thaz iu in euuon uuola duat.

Iz heilit liuto uuunta
 Ioh managera sunta
 Iz ist managfaltaz thing
 Yrlofit thesan uuorult ring.

His etiam quod adjungatur, dignum est poema de rebus gestis *Caroli M.* & *Rulandi* antiquis pseudo-rhythmicis *Germanicis* conditum, cujus auctor ipse se *Stricherum* appellat. *Petrus Lambecius*, cum veneratione ab antiquorum cultoribus semper nominandus, principium ejus & finem exhibuit in *Biblioth. Casar.* lib. II. cap. v. quo mitto curiosum lectorem.

Denique *Annonis* Archiepiscopi *Coloniensis* vita poetice conscripta, ut hic commemoretur à nobis jure postulat, utpote quæ *pseudorythmorum veterum Germanicorum* ob delectum vocum, styli nitorem, & suavem versuum diversitatem in quibus scribitur, citra omnem controversiam princeps est. Quamobrem de hoc poemate, ut ut rerum ignorantia fabulisque pleno, plane quod nobilissimum antiquioris pseudo-rhythmicæ poesios specimen, & exemplum est, in hoc capite, recudendo iterum iterumque cogitavi. Sed id quo minus facerem, heu sumptus in eo recudendo faciendus prohibuit.

Quoad numerum syllabarum ex quibus versus ejus constant, carmen quidem varium est. Alii enim *quinsyllabi* sunt: ut, uon alten dingen. Da sach her inne mort; roub, unti brant. Alii *Sex Syllabarum*: ut, Durch den sinin uuillen. Den grauun uualthundin. Alii *Hepta-Syllabi*: ut, Crist dir unfer herro Gut. Da uuir jemer fulin sin. Die Troianischen Franken. Nu ist zit das uuir denken. Alii *Octo-Syllabi*: ut, uuir horten ic dikke singen. Daz die gidouftin licha-min. Alii *Ennea-Syllabi*: ut, Da bi uuir uns fulin beuuarin. Uan kerlingen unzan ungerin. Alii *Deka-Syllabi*: ut, uon den zuein ein uuerch daz der mennisch is. Disti zuei dine harti si uuarin gelich. Alii *Hendeka-Syllabi* sunt: ut, diu spehin uuerch gescuph so manigualt. Zden selben erin uuard Adam gescaphin. Also geuegete seint Anno disin man. Alii vero *Dodeka-Syllabi* sunt: ut, Daz her getiez sich ziz uiantis truuuin. Alii sunt *tredecim Syllabarum*: ut, der hauite ein in uogit man hiez uolprecht. Zi demi gruau da fini uolt in doht hauin. Nonnulli *quatuordecim*: ut, in senti petiris gibote mit un zi urankin gan. Nonnulli etiam *quatuordecim Syllabarum* numerum excedunt: ut, her ni uuurde mit geuefinin uze dir burg uirtribin. O uui herro uuat tir erin unti genadin uolgit. Verum nullo certo ordine, aut serie obseruavi esse dispositos hujus carminis, ex quotiscunque Syllabis constant, versus; sed absque omni arte & consilio nunc per parium, nunc pauciorum Syllabarum versus. Ii qui plures habent, præeunt, aut sequuntur. Nondum, ut par est credere, in veteri Theotonica poesi tam varia carminum, ac stropharum genera erant, quam nunc sunt apud *Germanos*, eave rhythmorum, quos pseudo-rhythmos voco, diversitas, & tot eos in carminibus formandi locandique modi. Verum ex his rudimentis, & imperfectis initiis per varios gradus processusque cœpit, adolevit, & quasi ad iuventæ florem peruenit hodierna poesis *Germanorum*. Quam qui scire velit, ei diligenter legendus de poetica *Germanica* liber quartus operis, quod *Justus Georgius Schottelius de Lingua Germanica* edidit An. M.DCLXIII. Partitur quartus iste liber de *Poetica Germanica* in tres libel-

los. Quorum primo tractatur de quantitate Syllabarum. In secundo de scanfione, & iis, quæ scanfioni accidunt, ut & de rhythmis, scilicet *iis pseudo-rhythmicis*, & rhythmicatione. Tractatur etiam in eo de genere carminum, & ratione pedum. Et in tertio de carminum generibus variis, ratione stropharum, rhythmorum, & materiæ. Tale quidem opus de lingua *Anglicana* & in eo de poëtica *Anglorum* qui scribat, ut è nostris quis, *Anglo-Saxonicis* eruditus, tandem aliquando surgat, optandum quidem ab omnibus *Anglis*, imo sperandum, si non expectandum est.

Coronidis loco unum atque alterum hymnum adjungam.

HYMN. AD NOCT. DOMINICIS DIEBUS.

1 Mittera nahti zite
Uuizaelichiu stimma manot
Chuedem lop truhtine
Fatere simbulum joh suna,	<i>Media noctis tempore
Prophetica vox admonet
Dicamus laudes Domino
Patri semper ac Filio,</i>
2 Uuihemu ouh atume.
Duruh nohtiu kauuiffa driuiffa
Joh dera einun capurti
Za lobone uns simbulum ist.	<i>Sancto quoque spiritui.
Perfecta enim Trinitas
Uniusque substantiæ
Laudanda nobis semper est.</i>
3 Egison zit daz hebit
Demu do uuastio pota chundo
Egypte toda anaprahta
Fareneit erist poraniu.	<i>Terrorem tempus hoc habet
Quo cum vastator Angelus
Egypto mortes intulit
Deletis primogenitis.</i>
4 Disiu uuila stunta rehtem heili ist,
Dea dare do pota
Katurftic sclahan uuizinon ni uuas
Zeicha furihtanti pluates.	<i>Hec hora iustis salus est,
Quos ibidem tunc Angelus
Ausus punire non erat
Signum formidans sanguinis.</i>
5 Egyptus uueinota starchlichu
Chindo chrimmiu reuuir.
Eino mandata
Lambes kascirmter pluata.	<i>Egyptus sebat fortiter
Natorum dira funera.
Solutus gaudebat Israel
Agni proteclus sanguine.</i>
6 Uuir auûr Israhel liut pirum
Frauuoem in dir truhtin
Fiant farmanente inti ubil
Christes kascirmte pluata.	<i>Nos verò Israhel sumus
Letemur in te Domine
Hostem spernentes & malum
Christi defensi sanguine.</i>
7 Selbaz kiuiiffa zit ist
Demu stimmi euangelisceru
Chumftiger prutigomo calaupit ist
Riches himilifces felaho scheffo.	<i>Ipsum profecto tempus est
Quo voce evangelicâ
Venturus sponsus creditur
Regni cælestis conditor.</i>
8 Inkagan louffant uuiho magadi
Cagan denne chumfti
Tragente heitariu liot faz
Mihileru frootte mendi.	<i>Occurrunt sanctæ virgines
Obuiam tunc adventui
Gestantes claras lampadas
Magno letantes gaudio.</i>
9 Tulisco auûr pilibant
Deo arlastiu eigan leot kar
Aruûn hlochonte turi
Pilochaneru giu riches turiporun.	<i>Stultæ verò remanent
Quæ extinctas habent lampadas
Frustra pulsantes ianuam
Clausâ jam regni regid.</i>
10 Duruch uuacheem triulichu
Tragante muat heitariu
Chumentemu daz heilante
Uuirdige kakan lauffem kagani.	<i>Pervigilemus sobriè
Gestantes mentes splendidas
Aduenienti ut Ihesu
Digni occurramus obuiam.</i>
11 Joh dera naht mittera zite
Paul auh inti Sileas
Crist kabuntane in charchare
Samant lobonte intpontan uurtun.	<i>Noctisque mediæ tempore
Paulus quoque & Sileas
Christum vincti in carcere
Conlaudantes soluti sunt.</i>

FRANCO-THEOTISCA.

III

- 12 Uns deifu ueralt charchari est.
Dih lobomes Christ Cot,
Intpint pentir funtono
In dih Christ kalaupantero.
- Nobis hic mundus carcer est.
Te laudamus Christe Deus,
Solue vincula peccatorum
In te Christe credentium.*
- 13 Uuidige unsih tua chunine uuiho
Chumstiges riches tiurida
Euuigem daz kafrethohem
Dih lobum saman singan.
- Dignos nos fac Rex agis
Venturi regni gloria
Æternis ut mereamur
Te laudibus concinere.*

HYMNUS ALTER.

- 1 Euuiges leohtes sceffento
Leoht er selbo aller inti tak
Naht noc einiga intfindanter
Kapurt leohtes emazziges.
- Æternæ lucis conditor
Lux ipse totus & dies
Noctem nec ullam sentiens
Natura lucis perpete.*
- 2 Giu intlazit pleichenti nahemu
Tage naht chumfti
Kagan pliuuanti leoht himil zeichano
Az ist inti heitarer tagaltern.
- Jam cedit pallens proximo
Diei nox adventui
Obtundens lumen siderum
Adest & clarus lucifer.*
- 3 Giu stroe frouue arstames
Dancha singante inti dine
Daz plinta naht karihti [sunna tak.
Auuar traganti [i uuidarfuarinti] auûr
- Jam strato leti surgimus
Grates canentes & tuas
Quod cæcam noctem vicerit
Reuelans rursus Sol diem.*
- 4 Dich nu noc fleifges mendi
Sclechtent untarflaufen hizzom,
Fizusheitim noh henge uueralta
Muat unsar uuiho pittames.
- Te, nunc nec carnis gaudia
Blandis subrepant æstibus,
Dolis nec cedat sæculi
Mens nostra sancta, quæsumus.*
- 5 Kapuluht noc paga kakruuazze,
Kitagi noh uuamba kaanazze,
Ehteo pisturze noh hungar,
Unchulger noc flusc pifahe.
- Iram nec rixa provocet,
Gulam nec verter incitet,
Opum pervertat nec fames
Turpis nec luxus occupet.*
- 6 Uzzan festemu muate urtruchte
Cadiganemu uuefante lichamin
Allan kalaubigemu atume
Christe leittem defan tak.
- Sed firmâ mente sobrii
Casto manentes corpore
Totum fideli spiritu
Christo ducamus hunc diem.*

*Finitis jam tandem institutionibus nostris Gramm. Franco-Theotiscæ, institutiones Gramm. Islandicæ
ab Runolpho Jona compositas, & nostris observationibus amplificatas lectori proximo loco exhibemus.*

FRANCO-THÉOLOGICAL

12 Die Welt ist unser Schauplatz
Die Leiden Christi
In die Welt kommen
13 Christus ist die Erlösung
Christus ist der Heiland
Christus ist der Erlösung
Christus ist der Heiland

HYMNIUS WITTE

1 Christus ist der Erlösung
Christus ist der Heiland
Christus ist der Erlösung
Christus ist der Heiland
2 Christus ist der Erlösung
Christus ist der Heiland
Christus ist der Erlösung
Christus ist der Heiland
3 Christus ist der Erlösung
Christus ist der Heiland
Christus ist der Erlösung
Christus ist der Heiland
4 Christus ist der Erlösung
Christus ist der Heiland
Christus ist der Erlösung
Christus ist der Heiland
5 Christus ist der Erlösung
Christus ist der Heiland
Christus ist der Erlösung
Christus ist der Heiland

Christus ist der Erlösung
Christus ist der Heiland
Christus ist der Erlösung
Christus ist der Heiland

